

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 29P/20/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823219138
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3823219138.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Petrom Štefčíkom vo veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcu u pestúnov a navrhovaných opatrovníkov, zastúpenú v konaní opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, dieťa rodičov C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom obec D. a E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom mesto C., toho času bývajúcej v C., G. D. XXXX/XX, za účasti pestúnov a navrhovaných opatrovníkov maloletej E. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. I. XX a C. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. I. XX, o určenie osvojitelnosti maloletej a o obmedzenie rodičovských práv a povinností k maloletej, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov E. F., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX je osvojitelná.

II. Súd obmedzuje rodičom maloletej C. B., nar. XX.XX.XXXX a E. F., nar. XX.XX.XXXX výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletej tak, že nie sú oprávnení maloletú zastupovať, spravovať jej majetok, stretávať sa s ňou, starať sa o jej výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj.

III. Súd ustanovuje maloletej opatrovníkov E. H., nar. XX.XX.XXXX a C. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorí sú oprávnení povinní maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

odôvodnenie:

(1) Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske sa podaným návrhom domáha určenia, že maloletá je osvojitelná a obmedzenia rodičov maloletej rodičovských práv a povinností. Za opatrovníka maloletej navrhol ustanoviť jej súčasných pestúnov. Návrh odôvodnil v podstate tým, že maloletá je v starostlivosti pestúnov od 17.06.2016, právoplatným rozhodnutím o pestúnskej starostlivosti je uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 01.02.2017 č.k. 5P/33/2016-205. Maloletá má zdravotné problémy. Starajú sa o ňu po všetkých stránkach riadnym spôsobom pestúni. Ich rodinu vníma ako svoju. Matka sa s maloletou stretla naposledy 04.08.2022 na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou, od vtedy sa s ňou nestretla a nekontaktuje ju. Maloletá počas stretnutia k matke neprejavovala žiadne city. Matka sa o ňu nezaujíma, na Vianoce 2022 jej poslala pohľadnicu. Otec maloletej sa zdržiava na neznámom mieste, o maloletú sa nezaujíma a pestúnov nekontaktuje.

(2) Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie na 09.11.2013 na Okresnom súde Prievidza, pracovisko Bánovce nad Bebravou. Predvolal naň navrhovateľa, oboch rodičov maloletej a pestúnov maloletej, ktorí sú zároveň navrhovaní opatrovníci maloletej. Rodičom maloletej a pestúnom zároveň doručil návrh na začatie konania, poučenie o ich procesných právach a povinnostiach a umožnil im k návrhu urobiť vyjadrenie. Otcovi maloletej bol návrh na začatie konania doručený náhradným spôsobom podľa § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších

predpisov (ďalej len „CSP“). Žiaden z uvedených účastníkov konania svoje právo nevyužil a k návrhu sa písomne nevyjadril.

(3) Na pojednávanie dňa 09.11.2023 sa ustanovili navrhovateľ, navrhovaní opatrovníci (pestúni maloletej) a neustanovili sa ani matka, ani otec maloletej. Obaja boli pritom procesne účinným spôsobom na pojednávanie predvolaní a mali dostatočnú lehotu na prípravu naň. Žiaden z nich svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil a nežiadal z dôležitých dôvodov o jeho odročenie. Preto boli splnení podmienky podľa § 180 CSP na prejednanie veci v ich neprítomnosti.

(4) Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením podstatného obsahu listinných dôkazov a výsluchom navrhovaných opatrovníkov maloletej (pestúnov).

(5) Z vykonaného dokazovania súd pre potreby rozhodnutia vo veci zistil nasledujúci skutkový stav:

(6) Maloletá sa narodila XX.XX.XXXX. Je dieťaťom otca C. B., nar. XX.XX.XXXX a matky E. F., nar. XX.XX.XXXX. (číslo listu spisu /ďalej len „č.l.“/ 2 – rodný list)

(7) Uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 01.02.2017 č.k. 5P/33/2016-205 bola maloletá zverená do pestúnskej starostlivosti manželov H., rodičom bola určená vyživovacia povinnosť a boli upravené oprávnenia a povinnosti ustanovených pestúnov. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.02.2017. Maloletá bola v domácnosti pestúnov od júna 2016. Matka bola vo výkone trestu odňatia slobody. Otec bol vo výkone trestu odňatia slobody, obaja s pestúnskou starostlivosťou súhlasili. Maloletá bola pred zverením pestúnom v ústavnej starostlivosti, záujem o ňu zo strany rodičov bol už v tom čase zriedkavý. Medzi maloletou a pestúnmi bol vytvorený citový vzťah, zabezpečovali pre ňu všetko potrebné, mala v ich domácnosti vytvorené dobré podmienky. (č.l. 3 – uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 01.02.2017 č.k. 5P/33/2016-205)

(8) Otec maloletej je slobodný, má jedno dieťa (práve maloletú) a má trvalé bydlisko v obci D. (ako bezdomovec), nie je evidovaný ako zamestnanec ani ako poberateľ niektorej z dávok vyplácaných Sociálnou poisťovňou. Matka je rozvedená, má dve maloleté deti a má trvalé bydlisko v meste C. (ako bezdomovec) Je evidovaná ako zamestnanec zamestnávateľa AQUALAND Malé Bielice, s.r.o. od 01.08.2023 a je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 383,70 €. (č.l. 12 – lustrácie)

(9) Otec maloletej nepoberá dávku v hmotnej núdzi ani iné sociálne ani štátne sociálne dávky vyplácané Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. (č.l. 24 a 32 – odpovede Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany)

(10) Matka maloletej je zamestnaná u zamestnávateľa AQUALAND Malé Bielice, s.r.o. so sídlom v Partizánskom od 01.08.2023 do 31.07.2024 na dohodu o pracovnej činnosti. Jej priemerná čistá mesačná mzda bola vo výške 240,61 €. (č.l. 36 až 37 oznámenie zamestnávateľa matky a potvrdenie o mzde)

(11) Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou zistil, že maloletá navštevuje druhý ročník základnej školy, do školy ju vozí pestúnka. Má viaceré zdravotné problémy, o ich liečbu sa starajú pestúni, ktorí s ňou absolvujú kontroly u lekárov a zabezpečujú plnenie liečebného režimu. Pestúni žijú v riadne zariadenej domácnosti, kde má maloletá vytvorené podmienky. Maloletá k veci uviedla, že nechodí rada do školy, bojí sa tam chodiť. Chce zostať bývať u „maminy a tatina“, kde sa cíti dobre. Má veľmi rada zvieratká, o ktoré sa doma stará. Matka sa s maloletou po stretnutí dňa 04.08.2022 už nestretla, nekontaktuje sa s ňou a nezaujíma sa o ňu. Maloletá sa s ňou nechce stretnúť. Otec maloletej je na neznámom mieste, pestúnov nekontaktuje, nemajú vedomosť, kde sa nachádza. (č.l. 46 až 47 správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske)

(12) Pestún a navrhovaný opatrovník na pojednávaní k veci uviedol, že posledný kontakt s matkou mali v auguste 2022. Otec maloletej sa od nástupu na výkon trestu odňatia slobody neozval. Matka sa od nástupu na výkon trestu odňatia slobody ozvala trikrát. Posledný kontakt matky s maloletou bol v auguste 2022. Maloletá sa o rodičov nezaujíma, snaží sa vyhnúť tejto téme. Vie, že má rodičov. V auguste 2022 sa snažila matka s maloletou hrať, maloletá sa potom bála, že ju matka zoberie. Matka má telefónne číslo na pestúnov, nevyužila ho, vôbec nevolala. Má aj ich adresu, keď bola vo výkone trestu písala, potom už nie. Oni si maloletú chcú v budúcnosti osvojiť. Jeho zdravotný stav je primeraný veku, je plne spôsobilý na právne úkony a rozumie podstate funkcie opatrovníka.

(13) Pestúnka a navrhovaná opatrovníčka na pojednávaní k veci uviedla že maloletá má traumy z toho, že po ňu príde matka. Od malička vie, že rodičia existujú, primeraným spôsobom jej to vysvetľovali. Otec sa neozval vôbec, nič o ňom nevedia. Matka raz za čas napísala, od augusta 2022 sa neozvala. Jej zdravotný stav je primeraný veku, je plne spôsobilá na právne úkony, rozumie podstate funkcie opatrovníka.

(14) Súd v konaní aplikoval nasledujúce právne predpisy:

(15) Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

(16) Podľa § 28 ods. 1 ZR súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

(17) Podľa § 38 ods. 2 ZR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

(18) Podľa § 38 ods. 3 ZR v rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

(19) Podľa § 39 ods. 3 ZR ak súd rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k obidvom rodičom alebo k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu opatrovníka podľa § 60.

(20) Podľa § 61 ods. 1 ods. 2 ZR opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa. Súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

(21) Podľa § 102 ods. 1 písm. a) ZR na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

(22) Podľa § 102 ods. 4 ZR o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

(23) Súd na podklade výsledkov vykonaného dokazovania, po ich zhodnotení dospel k záveru, že návrh je v celom rozsahu podaný dôvodne. Bolo zistené, že žiaden z rodičov maloletej dlhodobo neprejavuje o ňu záujem. Matka sa s ňou stretla naposledy v auguste 2022 a odvtedy ju nijako nekontaktovala, hoci mala kontakt na pestúnov. Otec maloletej sa s ňou nestretol ani predtým, od nástupu do výkonu trestu odňatia slobody ju nijako nekontaktoval, v súčasnosti je na neznámom mieste. Žiaden z rodičov teda najmenej počas šiestich mesiacov neprejavil skutočný záujem o maloletú a žiaden z nich nepreukázal, že by si upravil svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohol osobne vykonávať starostlivosť o maloletú, respektíve že by mu v prejavení záujmu bránila závažná prekážka. Tým sú naplnené podmienky uvedené v ustanovení § 102 ods. 1 písm. a) ZR. Na návrh podľa § 102 ods. 4 ZR preto súd určil, že maloletá je osvojiteľná.

(24) Keďže rodičia si dlhodobo neplnia svoje povinnosti a nerealizujú svoje práva vyplývajúce im ako rodičom zo Zákona o rodine, boli splnené aj podmienky pre obmedzenie ich rodičovských práv v zmysle ustanovenia § 38 ods. 2 písm. b), písm. c) ZR. Maloletá je už dlhodobo v starostlivosti pestúnov, ktorí zabezpečujú všetky jej potreby. Rodičia sa na realizácii jej potrieb nijako nepodieľajú. Maloletú nekontaktujú. Tá síce o nich vie, avšak má traumy z toho, že by sa mala k matke vrátiť. V starostlivosti pestúnov je spokojná. Súd teda dospel k záveru, že je v jej záujme, aby rodičom obmedzil ich rodičovské práva a povinnosti k nej tak, že nebudú vykonávať práva a povinnosti uvedené v ustanoveniach § 28 ods. 1 ZR a tieto budú vykonávať pestúni, ktorých súd ustanovil podľa § 39 ods. 3 a podľa § 60 ZR za opatrovníkov maloletej. Obaja pestúni sú spôsobilí na právne úkony, obaja súhlasili s ustanovením za opatrovníka a rozumejú podstate tejto funkcie. Výkonom svojich pestúnskych práv a povinností preukázali, že sa dokážu o maloletú riadne postarať a vykonávať oprávnenia a povinnosti, ktoré by inak patrili jej rodičom, v jej najlepšom záujme. Preto ich súd ustanovil za opatrovníkov pre maloletú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na súde, ktorý ho vydal. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.